

هنر و آنارشی

الن انتلیف

مجموعه ی هومن کاسبی

سرشناسه: انتلیف، آلن. Antliff, Allan

عنوان و نام پدیدآور: هنر و آنارشیزم / نویسنده: آلن انتلیف؛ مترجم: هومن کاسبی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات شَوَند، ۱۳۹۸. ● مشخصات ظاهری: ۲۱۲ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۹-۲۲-۱ ● وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: Anarchy and Art:

from the Paris Commune to the fall of the Berlin Wall, 2007.

یادداشت: کتابنامه ● یادداشت: نمایه ● موضوع: هنر — جنبه‌های سیاسی

موضوع: Art -- Political aspects ● موضوع: آنارشیزم در هنر ● موضوع: Anarchism in art

موضوع: هنر و اجتماع ● موضوع: Arts and society

موضوع: آنارشیزم ● موضوع: Anarchism

شناسه افزوده: کاسبی، هومن، ۱۳۷۱ - مترجم

رده‌بندی: ۷۷۲ رده‌بندی دیویی: ۷۰۰/۱۰۳ ● شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۵۸۶۰۹۸۱

Art and Anarchy

Allan Antliff

Homan Kasebi

آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از میدان ولیعصر، کوچه‌ی روشن، پلاک ۲۰، طبقه ۲، واحد ۵
کد پستی: ۱۳۱۵۸۵۳۴۴۶ | تلفن: ۸۱۳۹۲۷۰۲ - ۰۲۱

shavandpublication |

ناشر: شَوَند

هنر و آنارشیزم آلن انتلیف هومن کاسبی

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۹، تهران تیراژ: ۷۰۰ نسخه قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: طهرانی

طرح روی جلد از میثم یارسا

ISBN: 978-622-6359-22-1

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۹-۲۲-۱

Printed in Iran

حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

فهرست

۷	مقدمه
۱۳	فصل ۱: رویایی زیبا
۳۵	فصل ۲: آوارگی
۴۷	فصل ۳: وقاحت
۷۱	فصل ۴: خالقان حقیقی
۹۹	فصل ۵: مرگ بر هنر!
۱۱۳	فصل ۶: آنارشی شادان
۱۳۳	فصل ۷: گریز از زندانگه مدرنیسم
۱۸۹	فصل ۸: با چشمان گشوده
۲۰۹	نمایه‌ی نام‌ها

مقدمه

همان‌طور که از عنوان کتاب مشخص است، این اثر تا حدی به این خاطر به رشته‌ی تحریر آمده که توجهات را به حوزه‌ای نوظهور در تاریخ هنر جلب کند و رشد و گسترش آن را تشویق نماید: مطالعه‌ی آنارشیسم در هنر. اگرچه درباره‌ی هنرمندانی که به نام آنارشیست شناخته شده‌اند رساله‌های فراوانی نگاشته شده، ولی پیمایش‌های گسترده‌تر رباب رابطه‌ی میان آنارشیسم و هنر تا به امروز قلیل و پراکنده‌اند؛ و تا حدی به این دلیل که هنر آنارشیستی عموماً وجهی از یک پروژه‌ی بزرگ‌تر - هنر «چپ‌گرا» - تلفی شده و در نتیجه تفاوت‌های میان آن و سایر سنت‌ها اغلب کم‌رنگ شده یا یکسره نادیده گرفته می‌شوند؛ بنابراین، این کتاب گامی در جهت برجسته ساختن تولید آثار هنری و ارتباط آن با مسائل تاریخی، فلسفی، اجتماعی و سیاسی از دیدگاه آنارشیستی است.

از سرآغازهای آنارشیسم اروپایی در قرن نوزدهم، به نامش جدایی‌ناپذیری از آن جنبش بوده‌اند، و تمایل پی‌ر-ژوزف پرودون^۱ در دهه‌ی ۱۸۶۰ برای نوشتن کتاب کاملی در دفاع از گوستاو کوربه^۲، هنرمند آنارشیست، شاهدی بر آن است. به همین ترتیب، جزوه‌ی پتر کروپتکین^۳ به نام «خطاب به جوانان» (۱۸۸۰) هنرمندان را بازیگران کلیدی در انقلاب اجتماعی به شمار می‌آورد و آن‌ها را با این

1. Pierre-Joseph Proudhon

2. Gustave Courbet

3. Peter Kropotkin

ندای شورانگیز خطاب قرار می‌دهد:

... اگر قلب‌تان واقعاً در همنوایی با بشریت می‌تپد و اگر مانند شاعری حقیقی به حیات گوش می‌سپارید، آنگاه خیره به این دریای غم و اندوه که جریان‌اش اطراف‌تان را می‌روبد؛ رویارو با افرادی که از گرسنگی می‌میرند؛ در حضور این اجساد انباشته شده در معادن و این بدن‌های ناقص که کپه‌کپه در سنگرها دراز کشیده‌اند؛ در منظره‌ی کامل این نبرد مایوسانه که در جریان است؛ و در میان فریادهای درد ورنج مغلوبان و طرب پیروان، قهرمانی در ستیز با بزدلی، عزمی شریف رودرو با حيله‌گری پست، نمی‌توانید بی‌طرف باقی بمانید. می‌آید و طرف ستم‌دیدگان را می‌گیرید، زیرا می‌دانید که امر زیبا، والا، روح‌بخش زندگی، در طرف کسانی است که برای نور، برای بشریت و برای عدالت مبارزه می‌کنند!^[۱]

این دیدگاه‌های مثبت دربارن اهمیت هنر تا اوایل قرن بیستم ادامه می‌یابند؛ وقتی اما گلدمن^۱، آثارش استعاره‌ای ادعا می‌کند: «هر شکلی از کار خلاقه که نادرستی‌های اجتماعی را مصادف با روح سوراخه با ادراک حقیقی به تصویر می‌کشد، تهدیدی سترگ‌تر ... و الهامی نیرومندتر از وحشیانه‌ترین رجزخوانی سخنوران خیابانی است».^[۲] می‌بینیم که این بخش تا امروز در فعالان و نظریه‌پردازان آنا‌رشیست بازتاب می‌یابد.

پس پرسش این‌جاست که چرا جنبش آنا‌رشی - بین اهمیتی برای هنر قائل بوده است؟ برای پاسخ به این سوال، باید نقش فرد را در نظریه‌ی آنا‌رشیستی بررسی کنیم. گلدمن جستار خود را در سال ۱۹۰۰ تحت عنوان «آنا‌رشیسم واقعاً به چه معناست»، با تأملات ذیل به پایان می‌رساند:

پس آنا‌رشیسم در واقع عبارت است از آزادی ذهن انسان از سلطه‌ی مذهب؛ آزادی جسم انسان از سلطه‌ی مالکیت؛ آزادی از غل و زنجیرهای حکومت. آنا‌رشیسم عبارت است از نظم اجتماعی مبتنی بر تجمع آزادانه‌ی افراد به هدف تولید ثروت اجتماعی واقعی؛ نظمی که دسترسی آزاد به زمین و بهره‌مندی کامل از ضروریات زندگی را مطابق با امیال، سلیق و تمایلات فردی، برای تمام انسان‌ها تضمین می‌کند.^[۳]